

DaDi - Netværk for forskning i Danskfagenes Didaktik

Hvilken viden og hvilken forskning anvendes i danskundervisningen på læreruddannelserne – hvordan og hvorfor?

SDU d. 14. juni 2012

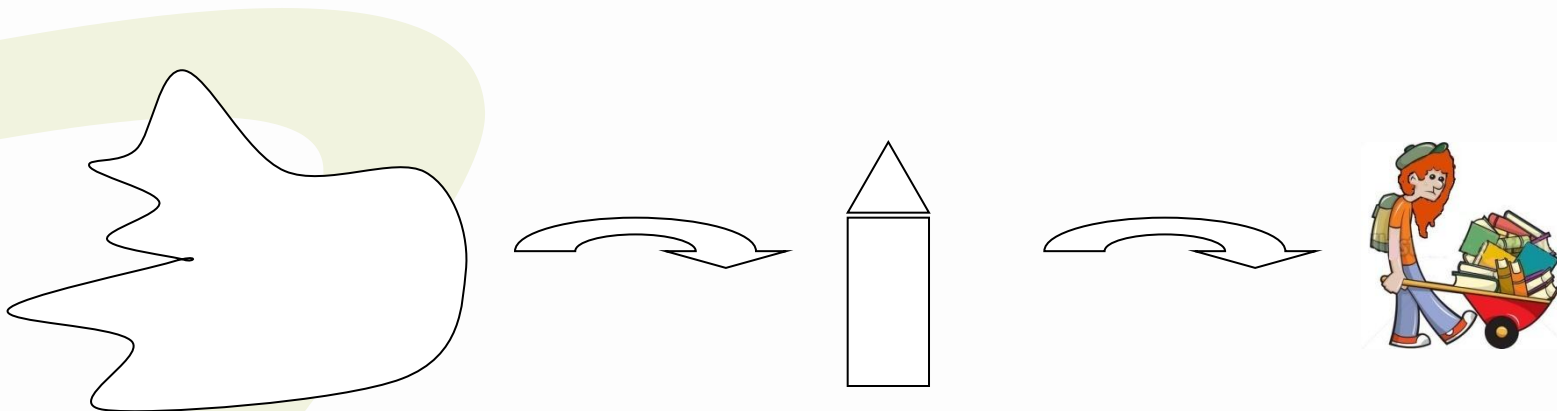
Kommentar til Johannes Fibigers oplæg

Helle Munkholm Davidsen, UCL

Overordnede spørgsmål

- Hvad er forholdet mellem dansk som forskningsfag og dansk som undervisningsfag (på læreruddannelsen og i grundskolen)?
- Hvordan udvælges danskidaktikkens faglige indhold?
- Hvilket eller hvilke forskningsfag ligger til grund for undervisningsfaget dansk?
 - ◆ Nordisk/Dansk, Litteraturvidenskab, Medievidenskab, Sprogvidenskab, Kommunikation, Retorik og muligvis flere
- Hvordan udvælges de faglige elementer fra den videnskabelige grund, som skal overføres til linjefaget dansk i læreruddannelsen og derfra til 0.-10. klasse i grundskolen?

Hvad vælger vi og hvorfor?

- Hvorfor fylder cultural studies og new historicism ikke noget i læreruddannelsens danskfag?
- Hvilken eller hvilke teorier skal vi fundere undervisningen i kommunikation og mundtlighed i?
- Skal vi inddrage semiotik, pragmatik og sproghandlingsteori i danskfaget?
- Behøver vi at undervise i alle de litterære metoder og i alle tekstanalytiske forhold?

- Hvor findes svarene på disse spørgsmål? I de formelle rammebetingelser, bekendtgørelser og fælles mål? I den videnskabelige faglighed, som ligger til grund for undervisningsfaget?

Hvilke veje er der fra forskning til dansk som undervisningsfag?

- Der er en
 - ◆ tilfældig overførsel
 - ◆ instrumentel overførsel (fælles mål, studieordningen)
 - ◆ automatisk (copy-paste af videnskabelig viden til undervisning)
 - ◆ 'didaktisk' overførsel, i betydningen den pædagogiske tilrettelæggelse
- Der er et fravær af en
 - ◆ en systematisk og kritisk fagdidaktisk forskning i overførslen fra videnskabsfag til undervisningsfag
 - ◆ faglig diskussion i læreruddannelsens faglitteratur (Anne Holmen)
- Samlet skaber det en isoleret lærerfaglighed (opfinder egne modeller, begreber, forståelser, syn og tæknings)

Hvad er problemet?

- Den (med Fibiger) eklektiske overførsel udelukker
 - ◆ faglig fordybelse
 - ◆ dannelsesdimensioner
 - ◆ en fond af faglig viden
 - ◆ en lang række fagdidaktiske muligheder, nuancer og begrundelser
- Samlet skaber det en falsk entydighed i danskfagets faglighed, som trinmål og målrationalisme automatiserer

Hvad er problemet?

- Den lidt tilfældige overførsel udelukker
 - ◆ faglig fordybelse
 - ◆ dannelsesdimensioner

} kategorial dannelse

 - ◆ en fond af faglig viden
 - ◆ en lang række fagdidaktiske muligheder, nuancer og begrundelser
-
- Samlet skaber det en falsk entydighed i danskfagets faglighed, som trinmål og målrationalisme automatiserer

Sammenfatning fra forskning til undervisningsfag

- Der anvendes for lidt forskningsbaseret viden på læreruddannelsen
- Danskfaget bliver statisk, for tilfældigt og for lukket
- Der er behov for en nuanceret fagdidaktik, der kan gøre det faglige indhold nærværende og levende for elevernes dannelse, og som går i dialog med den faktiske virkelighed (det postmoderne samfund og dets globaliserede kultur)
- Man bør lade den videnskabelig viden spille en større rolle end de politiske og administrative rammebestemmelser for danskfagets indhold
- Man bør skabe en mere transparent danskidaktik, der er funderet i videnskabelig teorier og empiriske undersøgelser
- ...og meget gerne et vidt forgrenet danskidaktisk forskningsmiljø.